

Bemærkninger til lovforslaget.

Lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m. v. (varelagerloven) er senest ændret ved lov nr. 184 af 31. maj 1968, jfr. Folketingstidende 1967-68, 2. samling, spalte 1090, 2030, 3151, 3257; tillæg A spalte 2139; tillæg B spalte 467, 999; tillæg C spalte 335.

Hovedformålet med det foreliggende lovforslag er at afskaffe reglerne om nedskrivning på varepartier, der er indkøbt på bindende kontrakt. Det er regeringens opfattelse, at den prisfaldsrisiko, som i sin tid begrundede denne ordning, under nutidens forhold gør sig gældende i så ringe grad, at ordningen bør bringes til ophør. Hertil kommer, at reglerne medfører en meget betydelig risiko for omgælsstransaktioner, idet skattemyndighederne kun har meget begrænsede muligheder for at kontrollere de erhvervsdrivendes oplysninger om varekøb på bindende kontrakt.

I. Gældende regler.

Lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m. v. (lovbekendtgørelse nr. 255 af 18. juni 1968) indeholder i kapitel I regler om varelagre og i kapitel II regler om varepartier indkøbt på bindende kontrakt.

A. Varelagre.

Varelagerreglerne gælder for næringsdrivendes lagre af varer, råstoffer, hel- eller halvferdige produkter, emballage samt hjælpevarer i produktionsvirksomheder (herunder brændsel), forudsat at lageret hører til virksomheden ved regnskabsårets slutning.

For hver enkelt varegruppe inden for varelageret kan den erhvervsdrivende ved indkomst- og formueopgørelsen vælge, om han vil opgøre varelageret på grundlag af

1. dagsprisen ved regnskabsårets slutning eller
2. indkøbsprisen (fakturaprisen) eller
3. fremstillingsprisen, såfremt varen er fremstillet i egen virksomhed.

I det beløb, der opgøres efter disse regler, kan den erhvervsdrivende foretage et nedslag på indtil 30 procent.

Den værdiansættelse af varelageret, der er anvendt ved slutningen af et regnskabsår, skal benyttes ved værdiansættelsen af det samme varelager ved begyndelsen af det efterfølgende regnskabsår.

Lagernedskrivningens betydning for indkomstopgørelsen er en følge af det bogholderimæssige

forhold, at lagerværdien ved årets udgang er en indtægtspost, medens den samme værdi er en udgiftspost ved begyndelsen af det følgende år. Selv om den erhvervsdrivende kan få en ubeskattet varelagerreserve ved at skrive ned på lageret, medfører ordningen ikke, at han opnår en blivende skattebesparelse, idet reglerne alene kan føre til en vis udsættelse med beskatningen samt til en indkomstudjævning. Endvidere kan de erhvervsdrivende ved hjælp af lagernedskrivningerne tage risikoen for prisudsving i betragtning ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

B. Varepartier indkøbt på bindende kontrakt.

Reglerne om kontraktnedskrivning gælder for de samme varer som varelagerreglerne. Når en erhvervsdrivende inden indkomstårets udløb har indgået bindende kontrakt om køb af sådanne varer til levering senest i det kommende indkomstår, kan han foretage en nedskrivning ved indkomstopgørelsen. Nedskrivningen kan højst udgøre det beløb, hvormed den aftalte købspris måtte overstige 70 procent af dagsprisen. Det kan også udtrykkes således, at nedskrivningen kan udgøre forskellen mellem købspris og dagspris, efter at dagsprisen er nedsat med 30 procent.

Nedskrivningen kan kun med ligningsdirektoratets tilladelse omfatte et større kvantum end $\frac{1}{4}$ af virksomhedens normale årlige indkøb af varer af den pågældende art.

Det er en betingelse for nedskrivningsretten, at såvel varernes mængde som deres pris er aftalt bindende i den indgåede kontrakt.

Det beløb, hvormed der nedskrives i et vist år, skal tages til indtægt i det følgende år.

II. Den historiske udvikling.

A. Fra 1941 til 1967 blev særlige regler om lager- og kontraktnedskrivninger fastsat med hjemmel i en tekstanmærkning til finansloven, første gang i finansloven for finansåret 1941-42. I den daværende finansministers henvendelse til finansudvalget herom hed det bl. a.:

„I en Henvendelse til Finansministeriet fra Erhvervenes Fællesudvalg for Skattespørgsmaal er det anført, at de Erhvervsdrivende under den nuværende økonomiske Situation maa forny deres Varebeholdninger til Priser, som ligger betydeligt over det normale, og derved med de usikre Udsigter for Fremtiden kommer ud i en betydelig Risiko.“